

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันคนไทยหันมานิยมใช้ผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ และผลิตโดยภูมิปัญญาของคนไทยเองมากขึ้น เนื่องจากมีราคาถูก สวยงาม และประสิทธิภาพที่ดี รับการส่งเสริมให้มีการส่งออกทำรายได้เข้ามาสู่ประเทศไทย ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเป็นงานฝีมือทัศนกรรมของไทยประเภทหนึ่งที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดที่มีประชาชนนิยมประกอบอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม แต่ที่มีชื่อเสียงมากคือ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีการผลิตในหลายรูปลักษณะ ทั้งผ้าฝ้ายสำหรับนำไปตัดเย็บเป็นผ้าชิ้น เสื้อผ้าสำเร็จรูป และอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้าน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน และพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นสินค้านึงตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงของอำเภอป่าซาง โดยมีกลุ่มและองค์กรที่จัดตั้งเพื่อผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทอมีอจำนวน 9 กลุ่ม ซึ่งได้เข้าร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูนดังนี้ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน, 2549) กลุ่มทอผ้าบ้านร่องช้าง กลุ่มทอผ้าบ้านหนองหอย กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านสนบทา กลุ่มผ้าย่างไนร่อนน้อย กลุ่มทอผ้าบ้านแม่แรง กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือบ้านหนองเงือก กลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง กลุ่มทอผ้าบ้านสันกอญ สาหร่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือบ้านหนองเงือก กลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง กลุ่มทอผ้าบ้านสันกอญ สาหร่ายผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายที่มีจังหวัดลำพูน จำกัด มีสมาชิกในกลุ่มรวมทั้งสิ้น 162 ราย โดยผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ภายในบ้านที่สมาชิกในกลุ่มทำการผลิตมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ผ้าม่าน กล่องทิชชู รองเท้า

เนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายเป็นอาชีพที่ทำรายได้ให้กับประชาชน และสร้างชื่อเสียงให้กับอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาดูที่นี่และผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย และเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย อำเภอป่าชาง จังหวัดลำพูน

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ทำการศึกษาโดยการใช้แบบสอบถาม เพื่อสัมภาษณ์ สมาชิกของกลุ่มที่ทำผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม โดยการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ในเขต อำเภอป่าชาง จังหวัดลำพูน เนพากลุ่มและองค์กรที่เข้าร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูนจำนวน 9 กลุ่ม มีสมาชิกที่ทำการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายรวมทั้งสิ้น 162 ราย โดยสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่มที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (มนัส สุวรรณ, 2543) จำนวน 151 ราย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

ทำให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายทомือ อำเภอป่าชาง จังหวัดลำพูน เป็นข้อมูลสำคัญที่สนับสนุนใจกลางทุนผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้ายและเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนทั้งสิ้นจากการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนทุกอย่างที่เกี่ยวข้องในการทำผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย ตั้งแต่การจัดหาวัสดุดิบจนกระทั่งเป็นสินค้าสำเร็จรูป

ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนค่าขายที่ได้รับจากการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย จำหน่าย หลังจากหักค่าใช้จ่ายในการลงทุนแล้ว

ผลิตภัณฑ์จากผ้าฝ้าย หมายถึง สินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตจากผ้าฝ้ายทอมือที่มีเชือเสียงของกลุ่ม และองค์กร ที่เข้าร่วมในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดลำพูน ในเขตอำเภอป่าชาง จังหวัดลำพูน ได้แก่ ผ้าม่าน กล่องทิชชู รองเท้า

ผ้าม่าน หมายถึง ผ้าม่านหน้าต่างขนาดมาตรฐานกว้าง 1 เมตร ยาว 1.35 เมตร ที่ผลิตจากผ้าฝ้ายทอมือ

กล่องพิชชู หมายถึง กล่องพิชชูขนาดมาตรฐาน มี 2 แบบ คือ กล่องพิชชูแบบกลม และ กล่องพิชชูแบบสี่เหลี่ยม

รองเท้า หมายถึง รองเท้าที่ผลิตจากผ้าฝ้ายทอมือใช้สำหรับสวมใส่ภายในบ้าน แม่งเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved